

Tartalomjegyzék

1. Önnek vállalkozási formát kell választania. Foglalja össze, hogy melyek a vállalkozások közös jellemzői! Mutassa be példákkal alátámasztva, hogy milyen szempontokat vesz figyelembe a vállalkozási formák közötti választásnál! Válassza ki az Ön számára legmegfelelőbb vállalkozási formát, döntését indokolja!	6.
1.1. A gazdálkodó szervezet, a vállalkozás fogalma, szerepe a gazdaságban	6.
1.2. A vállalkozások közös jellemzői	6.
1.2.1. Önállóság	6.
1.2.2. Gazdasági, jogi, erkölcsi felelősség	7.
1.2.3. Eredmény érdekelttség	7.
1.2.4. Kockázatvállalás	7.
1.3. A gazdálkodó szervezetek csoportosítása, a tevékenység jellege, a vállalkozási forma szerint	8.
1.4. A vállalkozási formák közötti választás szempontjai	11.
2. Mutassa be a vállalkozói igazolvány kiváltásának menetét, feltételeit! Térjen ki arra is, hogy ki nem lehet egyéni vállalkozó, és milyen az egyéni vállalkozó anyagi felelőssége! A mellékelt nyomtatványok, okmányok (egyéni vállalkozói igazolvány igénylésére szolgáló formanyomtatvány, vállalkozói igazolvány-másolat) segítségével ismertesse azok szerepét, tartalmát!	12.
2.1. Az egyéni vállalkozás fogalma, jellemzői, az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltételei	12.
2.2. A vállalkozói igazolvány igénylésének menete	13.
2.3. A vállalkozói igazolvány kiadásának feltételei, a kiadást kizáró tényezők	14.
2.4. Az egyéni vállalkozó felelőssége	14.
2.5. A vállalkozói igazolványon található legfontosabb fogalmak kiemelése, magyarázatuk: tevékenységi kör, telephely, székhely	14.
3. Ön egyéni vállalkozóként egy kereskedelmi egységet kíván működtetni. Mit jelent a vállalkozói közreműködés? Kiket foglalkoztathat az egyéni vállalkozó, milyen előírások vonatkoznak a szakképzettségre? Foglalja össze, hogy milyen engedélyeket és mely hatóságoktól kell beszerezni a működés megkezdéséhez! Mit tartalmaz a működési engedély, hol kell azt tartani, és milyen esetekben kerül sor annak módosítására, visszavonására? Értelmezze a mellékelt nyomtatvány(ok) tartalmát!	17.
3.1. A vállalkozói közreműködési kötelezettség	17.
3.2. Kiket foglalkoztathat az egyéni vállalkozó, ki lehet a segítő családtag	17.
3.3. A szakképzettségre vonatkozó szabályok	18.
3.4. A működéshez szükséges hatósági engedélyek ismertetése, bemutatása	19.
3.5. A működési engedély	20.
4. A mellékelt társasági szerződés(ek) –minták felhasználásával mutassa be a betéti társaság, a közkereseti társaság és a korlátolt felelősségű társaság alapításának, működtetésének közös, illetve eltérő jellemzőit!	22.
4.1. A vállalkozások összehasonlítása	22.
4.1.1. Az alapító okirat	27.
4.1.2. Az induló tőke nagyságának meghatározása	27.
4.1.3. A tagok/tulajdonosok anyagi és jogi felelősségének mértéke	28.
4.1.4. A döntéshozó testület	29.
4.1.5. A szavazati arány	30.
5. Ön a közeljövőben barátaival vállalkozást kíván indítani. Foglalja össze, hogy milyen tényezőket kell mérlegelniük annak eldöntésénél, hogy közkereseti társaságot, betéti	

társaságot vagy korlátolt felelősségű társaságot hozzanak-e létre! A mellékelt nyomtatványok, okmányok felhasználásával részletesen mutassa be, hogy milyen gyakorlati teendők lesznek a vállalkozás létrehozásával, valamint a kereskedelmi tevékenység megkezdésével kapcsolatban!

	31.
5.1. Mérlegelni kell	31.
5.1.1. A rendelkezésre álló tőke nagyságát, a saját tőke és az idegen források arányát	31.
5.1.2. Az önállósági törekvéseket, a döntőképességeket	32.
5.1.3. A kockázatvállalási hajlamot	32.
5.1.4. A vállalkozástól várt előnyöket	33.
5.2. Gyakorlati teendők a	34.
5.2.1. Társasági szerződéssel	34.
5.2.2. Bankszámlával	34.
5.2.3. Hatósági engedélyek beszerzésével kapcsolatban	36.

6. Ön egy kisvállalkozás tulajdonosa. A vállalkozás sikeresen működik, de a jövőbeli terjeszkedéshez szükség lesz bankhitelre. Ehhez össze kell állítania a vállalkozás 3 éves üzleti tervét. Fejtse ki, mi az üzleti terv szerepe, milyen részekre tagolódik, és az egyes fejezetekben mire kell kitérnie! A megadott feltételek alapján foglalja össze, hogy milyen célokat és információkat fogalmazna meg mindenképpen üzleti tervében!

	37.
6.1. Az üzleti terv szerepe a gazdálkodóegységek működésében	37.
6.2. Az üzleti terv felépítése, valamint részei	37.
6.2.1. A piaci terv és	38.
6.2.2. A pénzügyi terv, és ezek tartalma	39.

7. Egy kereskedelmi tevékenységet folytató kisvállalkozás mellékelt vagyommérlegének segítségével fejtse ki a források lényegét, szerepét, értékelje az adott vállalkozásnál a saját forrás és idegen forrás arányát, elemezze a tanult fedezeti, illetve likviditási mutatókkal a vállalkozás pénzügyi helyzetét!

	40.
7.1. A vagyommérleg fogalma, szerepe	40.
7.2. A vállalkozás működéséhez szükséges saját források és idegen források	41.
7.3. A fedezeti és likviditási mutatók tartalma	42.

8. A tanult szempontok alapján csoportosítsa a vállalkozások által igénybe vehető hiteleket! A mellékelt pénzügyi tájékoztatók, szórólapok, (cikkek, esettanulmányok) alapján hasonlítsa össze a különböző kisvállalkozói hitellehetőségeket! Magyarozza meg, mit jelent a THM mutatója! Foglalja össze, milyen szempontokat mérlegel a hitelkonstrukciók közötti választásnál! A mellékelt nyomtatványok felhasználásával ismertesse a hitelezés folyamatát!

	43.
8.1. A hitelek szerepe, csoportosítása	43.
8.2. A hitelek összehasonlításakor figyelembeveendő szempontok	45.
8.3. A THM szerepe a pénzügyi ajánlatok összehasonlításakor	49.
8.4. A hitelezés folyamata, a hitelkérelem tartalma, a likviditási mutatók, a futamidő, a fedezet vagy kezes, a hitelfolyósítási szerződés megkötése, a hitel folyósítása, illetve a törlesztés formái a különböző konstrukcióknál, pl.: Lombard hitel	49.

9. Ön egy kiskereskedelmi vállalkozás egyik egységének vezetője. A közeljövőben átalakítják az eddigi kombinált értékesítési módot teljes önkiszolgálásra. A mellékelt rajzon látható a raktártér, illetve az elárusítótér alaprajza, a különböző nyílászárókkal, elektromos csatlakozásokkal, vizesblokkok elhelyezésével. Ennek alapján vázolja fel elképzeléseit az új boltképre vonatkozóan, határozza meg, milyen berendezési tárgyakra, felszerelési tárgyakra és árumozgató eszközökre lesz szüksége! Milyen szempontokat vesz figyelembe a tervezés során?

52.

9.1. A bolt helyiségei	52.
9.2. Az elárúsító tér berendezési tárgyai	53.
9.3. A raktártér berendezési és felszerelési tárgyai	54.
9.4. Szempontok a választás során	55.
9.4.1. Alapterület, helyiségek mérete	55.
9.4.2. Alaprajz	55.
9.4.3. Értékesített áruk jellege	55.
9.4.4. Értékesítési mód, stb.	55.
10. Ön egy szupermarket vezetője. A közeljövőben átalakítják az eddigi kombinált értékesítési módot teljes önkiszolgálásra. A mellékelt rajzon látható a raktártér illetve az elárúsítótér alaprajza, a jövőbeli berendezési tárgyak, a jellemző áruféleségek elhelyezésével. Önnek az a feladata, hogy vizsgálja meg a tervet az áru- és vagyoni védelem szempontjából. Milyen áru illetve vagyoni védelmi eszközöket, elveket alkalmazna?	57.
10.1. Az áru- és vagyoni védelem jelentősége	57.
10.2. Az alkalmazottak szerepe az áru- és vagyoni védelem területén	57.
10.3. Elektronikus vagyoni védelmi rendszerek	58.
10.4. Az áruehelyezés vagyoni védelmi szempontjai	60.
11. Ön egy kisvállalkozás tulajdonosa. Az üzletmenet megkívánja, hogy új alkalmazottat vegyen fel. Ismertesse a munkaviszony létesítésének szabályait! A mellékelt munkaszerződés-minta alapján mutassa be a munkaszerződés minimális tartalmát! A mellékelt nyomtatványok felhasználásával ismertesse a vállalkozó bejelentési kötelezettségét új munkavállaló alkalmazása esetén!	61.
11.1. A munkaviszonyt szabályozó jogforrások	61.
11.2. A munkaviszony létesítésének feltételei	62.
11.2.1. Kivel létesíthető munkaviszony, melyek a kizáró okok	62.
11.2.2. Milyen időtartamra létesülhet munkaviszony	62.
11.2.3. Milyen egyéb előírásokat kell figyelembe venni, pl.: szakképzettség, erkölcsi bizonyítvány, egészségügyi alkalmasság, stb.	64.
11.2.4. Milyen igazolásokat, okmányokat kell munkaerő-felvételkor a dolgozótól elkérni	65.
11.3. A munkaszerződés minimális tartalma, a fogalmak értelmezése	65.
11.4. A munkáltató bejelentési kötelezettsége	66.
12. A mellékelt munkaszerződések illetve a megadott feltételek alapján határozza meg, hogy az egyes esetekben milyen módon szüntethető meg a munkaviszony! A melléklet nyomtatványok felhasználásával ismertesse a munkaviszony megszűnésével kapcsolatos adminisztratív feladatokat is! Hogyan módosítható a munkaszerződés?	69.
12.1. A munkaviszony megszüntetésének lehetséges módjai: a közös megegyezés, a rendes felmondás, a rendkívüli felmondás és az azonnali hatályú felmondás jellemzői, alkalmazásuk	69.
12.1.1. Próbaidő alatt	70.
12.1.2. Határozott idejű munkaviszony esetén	70.
12.1.3. Határozatlan idejű munkaviszony esetén	70.
12.2. A munkaviszony megszüntetésével kapcsolatos munkáltatói teendők (kiadásra kerülő iratok, bejelentési kötelezettség, társadalombiztosítási jogviszony, stb.)	71.
12.3. A munkaszerződés módosításának szabálya	71.
13. Ön egy kisvállalkozás tulajdonosa. A barátja vállalkozást szeretne indítani, s tájékoztatást kér Öntől, hogy mi a társadalombiztosítás lényege, kik tartoznak a biztosítottak körébe, ki és mekkora járulékot köteles fizetni és milyen összeg után, és	

milyen adminisztratív kötelezettségei vannak a társadalombiztosítással kapcsolatban a munkáltatónak?	72.
13.1. Melyek a foglalkoztatással kapcsolatos társadalombiztosítási szabályok	72.
13.2. Kik a biztosítottak	73.
13.3. Kik és milyen ellátásra jogosultak	77.
13.4. Mekkora járulékfizetési kötelezettség mellett (munkavállalót terhelő járulékok és a munkáltatót terhelő járulékok)	78.
13.5. Milyen főbb adminisztrációs és nyilvántartási feladatai vannak a munkáltatónak	80.
14. Ön egy kisvállalkozás tulajdonosa. Foglalja össze, hogy milyen erőforrásokkal rendelkezik a vállalkozása! Mutassa be a mellékelt adatokból végzett számításokkal, hogy a rendelkezésre álló erőforrásokat milyen hatékonysággal működtetik! Vizsgálja meg az élömunka hatékonyságát, a munkaerő kihasználtságát a tanult módszerekkel, és elemezze, hogy milyen tényezők befolyásolhatták a hatékonyságot! Tegyen javaslatot az eredményesebb működésre!	82.
14.1. A vállalkozások erőforrásai (a holttőke és az élömunka)	82.
14.2. A hatékonyság fogalma, értelmezése	83.
14.2.1. A termelékenység, leterheltség és a minőségi mutató (befolyásoló tényezők)	83.
14.2.2. A munkaerő kihasználtsága (létszámkihasználás, váltás)	84.
14.2.3. A gazdaságosság (eredményesség)	84.
14.3. Javaslatok	84.
15. Gyakorlati példákkal alátámasztva foglalja össze, hogy melyek a vállalkozásokra ható mikro- és makrokörnyezeti elemek, és ezek hogyan befolyásolják a vállalkozások működését! Részletesen térjen ki arra, hogy a társadalmi-gazdasági környezet hogyan befolyásolja a vállalkozásokat!	85.
15.1. A vállalkozások működésének mikro- és makrokörnyezete	85.
15.2. A mikrokörnyezet elemei, hatása a vállalkozásra	85.
15.3. A makrokörnyezet elemei, ezen belül a társadalmi és gazdasági környezet elemei, hatásuk a vállalkozásra	86.
15.4. Információszerzés a társadalmi és gazdasági környezetről	87.
16. Ön egy középvállalkozás tulajdonosa. Piackutatást kíván végezni a vevőkörében. A legfontosabb kérdések, amelyekre választ szeretne kapni: kik a vásárlói, milyen jellemzőkkel rendelkeznek, hol vásárolnak, mit vásárolnak és miért, milyen gyakran vásárolnak, ki dönt a családban a vásárlásról, hogyan, mikor és hol vásárol. Gondolja végig, hogy melyik kérdéshez milyen módon szerezne információt! Ismertesse a primer és a szekunder piackutatás lényegét, módszereit, illetve indokolja, hogy a jelent helyzetben milyen kutatási módszert alkalmazna!	89.
16.1. A piackutatás fogalma, célja, módszerei	89.
16.2. A szekunder információk forrása	90.
16.3. A primer piackutatás módszerei, jellemzőik	91.
16.4. Az alkalmazott módszerek ismertetése, indoklás	92.
17. Ön egy kiskereskedelmi egység vezetője. Az utóbbi időben a versenytársak térnyerése figyelhető meg a piacon. Piackutatást végzett, amelynek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az üzletben alkalmazott marketingkommunikációs eszközöket, promóciós módszereket meg kell újítani. Ismertesse, hogy mit értünk kommunikációs mixen, melyek a kisvállalkozások által alkalmazott leggyakoribb marketingkommunikációs eszközök, ezek közül Ön adott esetben melyiket választaná, és miért!	94.
17.1. A kommunikációs mix elemei	94.
17.1.1. A reklám	94.

17.1.2. A PR	94.
17.1.3. A SP	96.
17.1.4. A PS fogalmai, eszközeik	97.
17.2. A közvetlen értékesítésösztönzés eszközei, célja, szerepe a PoS és PoP eszközök alkalmazása, az ösztönző eszközök csoportosítása	98.
17.3. A személyes eladás jellemzői, szerepe a mai kereskedelemben	100.
17.4. Az Internet szerepe a kis- és középvállalkozások esetében	101.

18. Ön egy kiskereskedelmi vállalkozás egyik tulajdonosa. A jövőben tudatosabban akarják alkalmazni a marketing eszközeit. Egy tetszőleges profilú vállalkozást kiválasztva foglalja össze, hogy a termékértékesítés esetében milyen marketingeszközök állnak a rendelkezésükre! Emelje ki azokat, amelyek egy kereskedelmi kis/középvállalkozás számára a legfontosabbak lehetnek!

18.1. Marketingmix fogalma, termékek: 4P, szolgáltatások: 7P	103.
18.2. A termék, -ár, -értékesítés, -és kommunikációs politika lényege, területei	105.
18.3. Kisvállalkozások marketing-mixe	107.

19. Egy ismerőse tanácsot kér Öntől. Nincs egészen tisztában a vállalkozások megszüntetésének módjaival, illetve annak következményeivel. Segítsen neki, ismertesse az egyéni, illetve társas vállalkozások megszüntetésének lehetséges módjait!

19.1. Az egyéni vállalkozás megszüntetésének módjai	109.
19.2. A társas vállalkozások megszüntetésének módjai	110.
19.2.1. A végelszámolás	110.
19.2.2. A felszámolás	111.
19.3. A csődeljárás lényege, különbség a vállalkozás megszüntetése és a csődeljárás között	111.
19.4. A vállalkozások megszűnésével kapcsolatos számviteli és bejelentési kötelezettség	112.

1. Önnek vállalkozási formát kell választania. Foglalja össze, hogy melyek a vállalkozások közös jellemzői! Mutassa be példákkal alátámasztva, hogy milyen szempontokat vesz figyelembe a vállalkozási formák közötti választásnál! Válassza ki az Ön számára legmegfelelőbb vállalkozási formát, döntését indokolja!

Információtartalom vázlata

A gazdálkodó szervezet, a vállalkozás fogalma, szerepe a gazdaságban

A vállalkozások közös jellemzői

Önállóság

Gazdasági, jogi, erkölcsi felelősség

Eredmény érdekeltség

Kockázatvállalás

A gazdálkodó szervezetek csoportosítása, a tevékenység jellege, a vállalkozási forma szerint

A vállalkozási formák közötti választás szempontjai

1.1. A gazdálkodó szervezet, a vállalkozás fogalma, szerepe a gazdaságban

A vállalkozások által végzett vállalkozási tevékenység olyan rendszeres gazdasági tevékenység, melyet a magán-, illetve jogi személy vagy egyéb szervezet saját nevében és kockázatára üzletszerűen végez.

Vállalkozásról akkor beszélünk, amikor valamilyen gazdasági tevékenységet üzletszerűen végeznek. Ilyen tevékenységet egyénileg és társas formában egyaránt lehet folytatni.

A gazdasági társaság üzletszerű gazdasági tevékenység folytatására jön létre, önálló cégnévvel rendelkezik. Cégnéve alatt jogokat szerezhet, kötelezettséget vállalhat, tulajdont szerezhet, szerződést köthet, pert indíthat és perelhető. A gazdasági társaság csak az erről szóló törvényben meghatározott formában alapítható.

1.2. A vállalkozások közös jellemzői

1.2.1. Önállóság

Az önállóság nagyfokú szabadságérzetet nyújt, ám a kapcsolódó felelősség és a kockázat is egészen a vállalkozóé. Vállalkozóként a maga ura lehet a vállalkozó, ötletei nagyobb részét sikerrel válthatja valóra, feltéve, hogy az ehhez szükséges pénzügyi forrásokat is megteremti.

A szervezet viszonylagosan önálló, azaz az alapvető célok megvalósításában mástól egyoldalúan nem függ (tevékenységi kör, társasági forma, beszállítók, értékesítési csatornák). Viszonylagos önállóság: törvények, jogszabályok szabályozzák.

Az önállóságot a felelősségvállaló magatartással kapcsolják gyakran össze. Felelősség a megrendelővel szemben: „Az önállóság az biztos, feltétlenül, hogy jó dolog azért, felelősség azért az önállóság, és jó dolog is, és nem azt jelenti, hogy kevesebbet dolgozik az ember.

1.2.2. Gazdasági, jogi, erkölcsi felelősség

A vállalkozás a társadalmi struktúra több dimenziójában is szerepet játszik. A vállalat a fogyasztókkal, az alkalmazottakkal, a szállítókkal és a nyilvánossággal szemben felelősséggel tartozik.

A fejlett piacgazdaságokban a fogyasztónak joga van a biztonsághoz, az informáltsághoz, a választáshoz és a meghallgatáshoz.

A jog a biztonsághoz azt jelenti, hogy a megvásárolt terméknek biztonságosnak kell lennie, részletes és egyértelmű használati utasítást kell tartalmaznia, és a gyártónak előzetesen tesztelnie kell a termék minőségét és megbízhatóságát.

A jog az informáltsághoz azt jelenti, hogy a fogyasztót részletesen tájékoztatni kell a termékről és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatásokról, mielőtt megvásárolná azt. Jelezni kell a veszélyeket, amelyek a termék fogyasztásánál, alkalmazásánál jelentkezhetnek.

A jog a választáshoz azt fejezi ki, hogy a fogyasztó különböző gyártók, és kereskedők által kínált termékek közül választhat. A gazdaságpolitikának kell arról gondoskodnia, hogy ne alakuljon ki monopol pozíció.

A jog a meghallgatáshoz azt jelenti, hogy a fogyasztók panaszait valamely kompetens személy, fórum meghallgatja, és a gondokat orvosolja. A fogyasztóvédelem a kormányzat és a vállalat feladata.

A társadalmilag felelősen gondolkozó vállalatok sokat tesznek az alkalmazottak kezelése terén. Kerülik a kisebbségek hátrányos megkülönböztetését, törekednek a női és férfimunka egyforma bérezésére, erőfeszítéseket tesznek a környezet megóvásáért.

A versenytársakkal és az együttműködő partnerekkel szemben a vállalat társadalmi felelőssége az üzleti etikában teljesebbé válik. Az etikus magatartás normái a megbízhatóságot, a pontosságot, a megvesztegethetetlenséget és a toleranciát foglalják magukban.

A társadalmilag felelős vállalat népszerű a fogyasztók, az alkalmazottak és a partnerek körében. A társadalmi felelősség programja olyan hosszú távú befektetésként fogható fel, ami a kommunikációs munkában és a vállalat piaci eredményeiben megtérül.

1.2.3. Eredmény érdekeltség

A Vállalkozási konstrukciók alapeleme az eredményérdekeltség.

1.2.4. Kockázatvállalás

A kockázat olyan helyzetet jelent, amelyben egy esemény bizonyos valószínűséggel fordul elő, azaz a lehetséges jövőbeni események száma nagyobb, mint a ténylegesen bekövetkezőké, továbbá az eseményhez bizonyos valószínűségi érték rendelhető.

A kockázatok típusai:

- ❑ alapvető => következményei az érintettek által vagy egyáltalán nem, vagy alig befolyásolhatók (elemi károk, háborús, politikai események)
- ❑ partikuláris => a jövőbeni esemény legalább részben befolyásolható (biztonsági őr alkalmazása, tartalékok képzése)
- ❑ tiszta => a haszon lehetősége kizárt
- ❑ spekulatív => haszon és kár egyaránt bekövetkezhet
- ❑ eredet szerint => elemi kár, politikai, gazdasági (termelési, piaci, pénzügyi, forgalmi) A gazdasági kockázatok lehetnek: szisztematikus, vagy piaci (makrogazdasági tényezők idézik elő), valamint egyedi, cégspecifikus kockázatok.

Kockázatkezelés (risk management): többféle kockázat kezelésének térben és időben összehangolt, integrált, mindig a lehető legjobb megoldást (minimális veszteség, maximális haszon) kereső, azaz optimalizált módszere.

A szükséges lépések:

- ❑ a fontosabb kockázatok felmérése és súlyozása,
- ❑ a kockázatok elleni védekezés módszereinek és eszközeinek feltárása,

a szükséges szervezeti, intézményi háttér biztosítása, a szervezési, cselekvési elvek meghatározása.

1.3. A gazdálkodó szervezetek csoportosítása, a tevékenység jellege, a vállalkozási forma szerint

A gazdálkodó szervezet a gazdasági szervezetek gyűjtőfogalma a magyar polgári jogban. A meghatározást a többször módosított Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685. § c) pontja tartalmazza.

Meghatározása:**Gazdálkodó szervezet:**

- ❑ az állami vállalat,
- ❑ az egyéb állami gazdálkodó szerv,
- ❑ a szövetkezet,
- ❑ a lakásszövetkezet,
- ❑ a gazdasági társaság,
- ❑ az európai részvénytársaság,
- ❑ az egyesülés,
- ❑ az európai gazdasági egyesülés,
- ❑ a közhasznú társaság,

- ❑ az egyes jogi személyek vállalata,
- ❑ a leányvállalat,
- ❑ a vízgazdálkodási társulat,
- ❑ az erdőbirtokossági társulat,
- ❑ a végrehajtói iroda, továbbá
- ❑ az egyéni vállalkozó.

Nem minősülnek gazdálkodó szervezetnek, de gazdálkodó tevékenységükkel összefüggő polgári jogi kapcsolataikra is a gazdálkodó szervezetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a következő jogi személyekre, kivéve, ha a Polgári Törvénykönyv törvény ezekre eltérő rendelkezést tartalmaz:

- ❑ Az állam,
- ❑ a helyi önkormányzat,
- ❑ a költségvetési szerv,
- ❑ az egyesület,
- ❑ a köztestület, valamint
- ❑ az alapítvány.

A gazdasági társasági formák a következők:

- ❑ **közkereseti társaság:** létesítésére irányuló társasági szerződéssel a társaság tagjai arra vállalnak kötelezettséget, hogy korlátlan és egyetemleges felelősségük mellett közös gazdasági tevékenységet folytatnak, és az ehhez szükséges vagyont a társaság rendelkezésére bocsátják.
- ❑ **betéti társaság:** létesítésére irányuló társasági szerződéssel a társaság tagjai közös gazdasági tevékenység folytatására vállalnak kötelezettséget oly módon, hogy legalább egy tag (beltag) felelőssége korlátlan és a többi beltaggal egyetemleges a társaság kötelezettségeiért, míg legalább egy másik tag (kültag) felelőssége vagyoni betétje mértékében korlátozott.
- ❑ **korlátolt felelősségű társaság:** olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével alakul, és amelynél a tag felelőssége a társasággal szemben törzsbetéteinek szolgáltatására és a társasági szerződésben esetleg megállapított egyéb vagyoni hozzájárulásra terjed ki. A társaság kötelezettségeiért a tag nem felel.
- ❑ **részvénytársaság:** előre meghatározott összegű és névértékű részvényekből álló alaptőkével alakuló gazdasági társaság, amelynél a tag (részvényes) felelőssége a társasággal szemben a részvény névértékének vagy kibocsátási értékének szolgáltatására terjed ki. A részvénytársaság kötelezettségeiért a részvényes egyébként nem felel.

- **közös vállalat:** jogi személyek által alapított olyan gazdasági társaság, amely a tagjai által rendelkezésre bocsátott alaptőkével és egyéb vagyonával felel kötelezettségeiért. Ha a vállalati vagyon a tartozásokat nem fedezi, a tagok a vállalat tartozásaiért együttesen - vagyoni hozzájárulásuk arányában -, kezesként felelnek. A társasági szerződés ennél kedvezőbb felelősséget érvényesen nem határozhat meg.
- **egyesülés:** Az egyesülés a tagok által gazdálkodásuk eredményességének előmozdítására és gazdasági tevékenységük összehangolására, valamint szakmai érdekeik képviseletére alapított jogi személyiséggel rendelkező kooperációs társaság. Az egyesülés saját nyereségre nem törekszik; vagyonát meghaladó tartozásaiért a tagok korlátlanul és egyetemlegesen felelnek.

A 2006. évi IV. törvény hatálybalépésével nem lehet már új közös vállalatot alapítani és 2007. július 1-jétől nem hozható létre közhasznú társaság sem. Ettől az időponttól kezdve működhetnek viszont nonprofit gazdasági társaságok, mégpedig bármilyen társasági formában. A közhasznú társaságok a megszűnés helyett választhatják azt is, hogy legkésőbb 2009. június 30-ig nonprofit társasággá alakulnak át.

A gazdasági társaságok egy része - közkereseti társaság, betéti társaság - jogi személyiség nélküli társaság. A jogi személyiség nélküli társaságok fő jellemzője, hogy ezek a tagoktól elkülönült, önálló szervezettel nem rendelkeznek, jogképességük, jogalanyiségük azonban ettől függetlenül a jogi személyiségű társaságokéval azonos terjedelmű. A megkülönböztetésnek főleg gyakorlati jelentősége van, bizonyos tevékenységeket ugyanis kizárólag jogi személyiséggel rendelkező - korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság, közös vállalat - társaságok folytathatnak. A gazdasági társaságokról szóló törvény tartalmazza az egyesülés szabályait is. Az egyesülés nem gazdasági, hanem úgynevezett kooperatív társaság, amely elsősorban nem vagyonszerzésre, hanem a tagok tevékenységének összehangolására, szakmai érdekképviseleti tevékenység folytatására jön létre. Gazdasági társaság alapítói, tagjai külföldi és belföldi természetes és jogi személyek, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok lehetnek. A gazdasági társaság alapításához - a korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság kivételével - legalább két tag szükséges. Természetes személy egyidejűleg csak egy gazdasági társaságban lehet korlátlanul felelős, kiskorú, pedig egyáltalán nem lehet korlátlanul felelős tag. Közkereseti és betéti társaság nem lehet másik gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja. Egyszemélyes gazdasági társaság - ha törvény ettől eltérően nem rendelkezik - nem lehet gazdasági társaság egyedüli tagja, illetve részvényese. Nemzetközi szerződés a külföldiek gazdasági társaságban való részvételére speciális szabályokat állapíthat meg. A külföldiek részvételével működő gazdasági társaságokra külön törvény biztosítékokat, illetve kedvezményeket állapíthat meg.

Egyéni vállalkozás

A vállalkozó az a magánszemély, aki belföldön saját nevében és kockázatára rendszeresen, haszonszerzés céljából üzletszerű gazdasági tevékenységet végez, és vállalkozói igazolvánnyal rendelkezik, továbbá az a magánszemély, akinek a tevékenységét a törvény vállalkozási tevékenységnek minősíti. Az a jogi személy, egyéb szervezet, mely rendszeresen üzletszerű gazdasági tevékenységet folytat. Az egyéni vállalkozás olyan vállalkozás, amely egyszemélyi tulajdonban van és jogilag nem válik külön a tulajdonostól. A személyes anyagi felelősségvállalás korlátlan. Egyéni vállalkozásról akkor beszélünk, ha természetes személy üzletszerű gazdasági tevékenységet folytat. Külföldi állampolgárok is vállalkozhatnak, amennyiben a devizajogszabályok szempontjából belföldinek minősülnek. Megfelel ennek a követelménynek, ha magyarországi lakhatási engedéllyel rendelkezik és az arra jogosult hatóságtól munkavállalási engedélyt kapott.

Formái:

1. Vállalkozó vállalkozói igazolvánnyal

Az egyéni vállalkozás joga minden belföldinek minősülő nagykorú természetes személy alanyi joga. Az egyéni vállalkozói igazolvány kiadását a hatóság senkitől sem tagadhatja meg, aki a törvényben meghatározott feltételeknek megfelel. Egyéni vállalkozói tevékenység csak vállalkozói igazolvány birtokában folytatható. Az igazolványt a vállalkozó bejelentése alapján a vállalkozó székhelye szerint illetékes önkormányzat okmányirodája adja ki. A vállalkozó a bejelentést hivatalos formanyomtatványon köteles benyújtani, három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt, illetékbélyeget, hatósági igazolásokat, és az esetlegesen a tevékenységhez előírt engedélyeket mellékelve. A vállalkozói igazolvány a vállalkozó által kitöltött és a hatóság által záradékolt formanyomtatvány, melyet a vállalkozó köteles a székhelyén őrizni, és ellenőrzéskor felmutatni.

2. Egyéni cég a vállalkozó a vállalkozást a cégjegyzékbe is bejegyeztetheti, ekkor egyéni cégnek minősül. Nem önálló jogi személy.

1.4. A vállalkozási formák közötti választás szempontjai

Ha társasági formát akarunk választani, az elsődleges döntési szempont az alapító vagy induló tőke nagysága.

A második, a társuló személyek száma és a köztük lévő kapcsolat milyensége.

A harmadik, a költségek elszámolásának lehetősége.

Az adótörvények nem tesznek különbséget a társasági formák között. Eltérés az egyéni vállalkozó költségelszámolása és a társaságok költségelszámolása között van.

A költségelszámolás lényeges különbségeket takar az egyéni vállalkozó és a társaságok között. Eltérés van a könyvelési kötelezettségben is.

2. Mutassa be a vállalkozói igazolvány kiváltásának menetét, feltételeit! Térjen ki arra is, hogy ki nem lehet egyéni vállalkozó, és milyen az egyéni vállalkozó anyagi felelőssége! A mellékelt nyomtatványok, okmányok (egyéni vállalkozói igazolvány igénylésére szolgáló formanyomtatvány, vállalkozói igazolvány-másolat) segítségével ismertesse azok szerepét, tartalmát!

Információtartalom vázlata

Az egyéni vállalkozás fogalma, jellemzői, az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltételei

A vállalkozói igazolvány igénylésének menete

A vállalkozói igazolvány kiadásának feltételei, a kiadást kizáró tényezők

Az egyéni vállalkozó felelőssége

A vállalkozói igazolványon található legfontosabb fogalmak kiemelése, magyarázatuk: tevékenységi kör, telephely, székhely

2.1. Az egyéni vállalkozás fogalma, jellemzői, az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltételei

Ki jogosult egyéni vállalkozás alapítására?

Azok a Magyarországon lakóhellyel rendelkező, cselekvőképes magyar állampolgárok, letelepedett, bevándorolt, illetőleg menekült jogállású személyek, akik nincsenek kizárva az egyéni vállalkozás gyakorlásából.

Jelenleg hatályos nemzetközi szerződéseink szerint a külföldi állampolgárok közül az Európai Térség (EGT) tagállamainak polgárai jogosultak hazánk területén egyéni vállalkozás alapítására. Az EGT államok körébe tartozik az Európai Unió valamennyi tagállama, továbbá az Izlandi Köztársaság, a Lichtensteini Nagyhercegség és a Norvég Királyság.

Mi szükséges az egyéni vállalkozói tevékenység gyakorlásához?

Egyéni vállalkozás általában vállalkozói igazolvány birtokában végezhető. Egy személy csak egy vállalkozói igazolványt kaphat, ám azzal több tevékenységet is folytathat, több telephelyet, fióktelephelyet (üzletet, termelő- vagy szolgáltató egységet) is fenntarthat.

Nincs szükség vállalkozói igazolványra a mezőgazdasági termelőtevékenység és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatás végzéséhez.

Vannak ugyanakkor olyan foglalkozások, amelyek folytatásához nem csak vállalkozói engedély, hanem egyéb hatósági engedély vagy képesítés is szükséges. Képesítéshez kötött tevékenységet az egyéni vállalkozó csak akkor folytathat, ha a jogszabályokban meghatározott képesítési követelményeknek megfelel, vagy az alkalmazottai, illetve segítő családtagjai között van olyan személy, aki az előírt képesítéssel rendelkezik. Ha az egyéni vállalkozónak több telephelye (fióktelephelye) van, a képesítési követelményekre vonatkozó előírásokat valamennyi telephelyen (fióktelephelyen) érvényesíteni kell.

2.2. A vállalkozói igazolvány igénylésének menete

Hol váltható ki a vállalkozói igazolvány?

A vállalkozói igazolvány kiadásához egy egységes formanyomtatvány kitöltésével kérelmet kell benyújtani a vállalkozó székhelye szerint illetékes okmányirodába (az okmányirodák elérhetőségei itt megtalálhatóak). A nyomtatvány mintáját a 129/2000. (VII. 11.) Korm. rendelet 3. számú mellékletében is meg lehet tekinteni.

A vállalkozói igazolványt az okmányiroda adja ki, az igazolvány kiadása csak akkor tagadható meg, ha a kérelem teljesítése jogszabályba ütközik. A nyomtatványok az okmányirodákban ingyenesen átvehetők vagy letölthetők és kinyomtathatók innen is.

Milyen adatok kellenek a kérelem benyújtásához?

A kérelemben fel kell tüntetni többek között:

- az egyéni vállalkozó nevét;
- leánykori nevét;
- születési helyét és idejét;
- valamint anyja nevét;
- a tervezett egyéni vállalkozás székhelyét, telephelyeit és fióktelephelyeit;
- tevékenységi körét és tevékenységének megnevezését.

A tevékenységeket az úgynevezett szakmakódokkal együtt kell feltüntetni; a szakmakódok megtalálhatók a Statisztikai Közlönyökben és a Központi Statisztikai Hivatal honlapján is.

A kérelemhez mellékelni kell:

- a kérelmező nyilatkozatát arról, hogy nincs eltiltva az általa folytatni kívánt tevékenység végzésétől, illetve, hogy nem áll fenn a 1990. évi V. törvényben rögzített egyéb kizáró ok;
- érvényes hatósági erkölcsi bizonyítványt, amely igazolja, hogy a kérelmezőt gazdasági, vagyon elleni vagy a közélet tisztaságát sértő bűncselekmény miatt nem ítélték el jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre, illetve egyéb szándékos bűncselekmény miatt sem ítélték egy évet meghaladó végrehajtandó szabadságvesztésre,
- a jogszabályban előírt képesítés meglétét igazoló okiratot;
- jogszabályban előírt más hatóság engedélyét, amennyiben a tevékenység folytatását jogszabály hatósági engedélyhez köti (arról, hogy milyen tevékenységekhez van szükség hatósági engedélyre, az okmányirodákban adnak felvilágosítást);
- a kérelmező nyilatkozatát az adószám, és ha adóazonosító jellel nem rendelkezik, az annak megállapításához szükséges - külön jogszabályban meghatározott - adatokról;
- jövedelemszerzési céllal kiállított tartózkodási engedélyt.

2.3. A vállalkozói igazolvány kiadásának feltételei, a kiadást kizáró tényezők

Ki nem lehet egyéni vállalkozó?

Egyéni vállalkozást nem alapíthat az a személy:

- akit gazdasági, vagyon elleni vagy a közélet tisztaságát sértő bűncselekmény miatt jogerősen, végrehajtandó szabadságvesztésre ítétek (ameddig nem mentesült a büntetőítélet hátrányos jogkövetkezményei alól);
- akit egyéb szándékos bűncselekmény miatt egy évet meghaladó végrehajtandó szabadságvesztésre ítétek (ameddig nem mentesült a büntetőítélet hátrányos jogkövetkezményei alól);
- akit valamely foglalkozástól a bíróság eltiltott, az ítélet hatálya alatt az abban megjelölt tevékenységre;
- aki egyéb jogszabályban meghatározott, a tevékenységre előírt foglalkoztatási tilalom alá esik;
- aki gazdasági társaságnak korlátlanul felelős tagja;
- akinek korábban kiadott vállalkozói igazolványát adó-, vám- vagy járuléktartozás, illetve adatszolgáltatási, nyilvántartási kötelezettség megszegése miatt visszavonták, és tartozását még rendezte;
- akinek adó-, vám- vagy társadalombiztosítási tartozása van.

2.4. Az egyéni vállalkozó felelőssége

Az egyéni vállalkozó a tevékenységéből eredő kötelezettségeiért teljes vagyonával, korlátlanul felel. Természetes személy csak egy egyéni vállalkozást alapíthat, és egyidejűleg nem lehet gazdasági társaságnak korlátlanul felelős tagja.

Nem kaphat egyéni vállalkozói igazolványt, aki gazdasági társaságnak korlátlanul felelős tagja. Így például a betéti társaság beltagja nem lehet egyéni vállalkozó, de kültagja igen.

Egy személy csak egy egyéni vállalkozást alapíthat, csak egy vállalkozói igazolványt kaphat. Annak azonban természetesen nincs akadálya, hogy az igazolványa alapján több tevékenységet is folytasson, illetve több telephelyet, fióktelephelyet (üzletet, termelő-, szolgáltató egységet) tartson fenn.

2.5. A vállalkozói igazolványon található legfontosabb fogalmak kiemelése, magyarázatuk: tevékenységi kör, telephely, székhely

Az egyéni vállalkozói igazolvány közokiratnak minősül. Az, hogy az igazolvány közokirat, egyrészt azt jelenti, hogy a vállalkozó nem írhat, javíthat bele az okmányba (mert akkor a közokirat-hamisítás bűncselekményét követi el), másrészt azt, hogy az abban szereplő adatokat az ellenkező

bizonyításáig mindenki hitelesnek köteles elfogadni, azokra nézve más igazolás, bizonyítvány az egyéni vállalkozótól nem kérhető. Azt, hogy a vállalkozói igazolvány birtokában lévő személy jogosult végezni az abban feltüntetett tevékenységet (a vállalkozási jogának igazolására) a személyi igazolvány vagy a személyazonosságát igazoló más hatósági okmány (jogosítvány, útlevél) is szükséges.

A vállalkozói igazolvány emellett úgynevezett "B" kategóriás biztonsági okmánynak minősül, ami azt jelenti, hogy egyes főbb alkatrészeit a hamisítás ellen védeni kell.

Az igazolvány törzslapból és - amennyiben a vállalkozónak több tevékenységi köre vagy telephelye van - pótlapokból áll. A törzslap és a pótlapok mintáját a 129/2000. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. és 2. számú mellékletében találhatjuk meg.

Hogyan vehető át a vállalkozói igazolvány?

Az igazolványt személyesen a vállalkozónak kell átvennie azt követően, hogy személyazonosító igazolvánnyal vagy személyazonosságot igazoló más hatósági okmánnyal igazolta személyazonosságát. Meghatalmazott nem veheti át az okmányt. Az igazolvány átvételére egy évig van lehetőség, egy év után azt az illetékes okmányiroda megsemmisíti.

Mi minősül székhelynek, telephelynek, fióktelephelynek?

A kérelem benyújtásakor meg kell jelölni a tervezett egyéni vállalkozás székhelyét, telephelyeit és fióktelephelyeit.

A székhely a vállalkozás központi ügyintézésének a helye, ez lehet akár a vállalkozó lakása is. A telephely a vállalkozás gyakorlásának olyan helyszíne, amely más címen van, mint a székhely, de ugyanannak a körzetközponti jegyzőnek az illetékességi területéhez tartozik. A fióktelephely olyan telephely, amely más körzetközponti jegyző illetékességi területéhez tartozik, mint az egyéni vállalkozás székhelye, és a helyi adókról szóló törvény hatálya alá esik.

Hosszú távon ható döntések közé tartozik. A mérlegelés közben a profitmaximalizálási célt tartják szem előtt. A különböző telephelyek eltérő ráfordításokat és eltérő hozamokat vonnak maguk után. A telephelyválasztást nagymértékben befolyásolja a tevékenység jellege. Vannak olyan vállalkozások, amelyeknél a végzet tevékenység eleve meghatározza a lehetséges telephelyet. Pl.: bányászat, hajóépítés, stb.

A telephelyválasztás 4 szinten merül fel:

- Nemzetközi szint: melyik országba telepítsük a vállaltunkat?
- Regionális szint: országon belül melyik régióba, városba?
- Lokális szint: városon belül hol a legkedvezőbb?
- Vállalati szint: a vállalaton belül az egyes egységek hol helyezkedjenek el?

A telephelyválasztás szempontjai:

- ❑ Nyersanyagok közelsége: célszerű, ha a termeléshez több anyag és energia szükséges, mint amennyit a végtermék tartalmaz. Emiatt jöttek létre a nagy kiterjedésű iparvidékek.
- ❑ Munkabérek nagysága: akkor kulcsfontosságú, ha a ktg. struktúrában a munkabér jelentős hányadot tesz ki.
- ❑ Közlekedési szempontok: egyes iparágak szívesen települnek közlekedési csomópontokba, vagy fontos átrakodó helyek közelébe, pl. kikötők. Cél a szállítási ktg-ek minimalizálása.
- ❑ Infrastrukturális ellátottság: jelentősen befolyásolják a telephelyválasztást, pl.: megfelelő kapacitású szennyvízelvezető, megfelelő feszültségű áramszolgáltatás, telefonellátottság...
- ❑ Környezetvédelmi szempontok: bizonyos területek közvetlen közelébe bizonyos iparágakba tartozó üzemek telepítése lehetetlen, vagy magas ktg-be kerül.
- ❑ Adózási szempontok: az adómértékek országonként eltérnek.
- ❑ Értékesítési szempontok: elsősorban a nagy-és kiskereskedelmi vállalatok helyezik a középpontba.

A kereskedelmi vállalat számára a városon belüli telephelyválasztás is fontos. Mérlegelni kell a telekárát, a bérleti díjat, közlekedési viszonyokat, a parkolási lehetőségeket.

A kiskereskedelemben a telephelyválasztást befolyásolja a forgalmazott áruk jellege is. Más szempontok merülne fel egy közért és egy bútorcég között.

Kisebb vállalkozásoknál., ahol a tevékenység nem valamilyen állandó helyszínhez kötött, a telephelyválasztás viszonylag szabad.